

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 229/04-23

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 10. marca 2005 v senáte zloženom z predsedu Štefana Ogurčáka a zo sudcov Eduarda Bárányu a Lajosa Mészárosu prerokoval prijatú sťažnosť Miroslava Kolesára, R., a Dariny Kolesárovej, R., obaja zastúpení advokátom Mgr. I. R., Advokátska kancelária, R., vo veci porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Rimavská Sobota v konaní vedenom pod sp. zn. RA-1 C 141/01 (predtým Okresného súdu Revúca v konaní vedenom pod sp. zn. 1 C 141/01) a takto

r o z h o d o l :

1. Okresný súd Rimavská Sobota v konaní vedenom pod sp. zn. RA-1 C 141/01 porušil základné právo Miroslava Kolesára a Dariny Kolesárovej, aby sa ich vec prerokovala bez zbytočných prietáhov, zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Okresnému súdu Rimavská Sobota v konaní vedenom pod sp. zn. RA-1 C 141/01 p r i k a z u j e konať vo veci bez zbytočných prietáhov.

3. Miroslavovi Kolesárovi a Darine Kolesárovej p r i z n á v a primerané finančné zadosťučinenie každému v sume po 40 000 Sk (slovom štyridsaťtisíc slovenských korún), ktoré je Okresný súd Rimavská Sobota povinný im vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Miroslavovi Kolesárovi a Darine Kolesárovej p r i z n á v a náhradu trov právneho zastúpenia v sume 10 471 Sk (slovom desaťtisícštyristosedemdesiatjeden slovenských korún), ktoré je Okresný súd Rimavská Sobota povinný vyplatiť na účet advokáta Mgr. I. R., do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením z 2. decembra 2004 č. k. I. ÚS 229/04-8 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť Miroslava Kolesára, R., a Dariny Kolesárovej, R. (ďalej len „sťažovatelia“ alebo „sťažovateľ“ a „sťažovateľka“), ktorou namietali porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Rimavská Sobota v konaní vedenom pod sp. zn. RA-1 C 141/01“ (predtým Okresného súdu Revúca v konaní vedenom pod sp. zn. 1 C 141/01), (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd“).

Zo sťažnosti vyplynulo, že: *„Dňa 5. 3. 2001 podali sťažovatelia na Okresný súd v Revúcej žalobu, ktorou žiadali, aby žalovaný J. B., bytom L. bol zaviazaný uhradiť im sumu 171 234,90 Sk ako náhradu škody, ktorú utrpeli smrťou svojho syna M. K., ktorý zahynul pri dopravnej nehode. Dopravnú nehodu spôsobil pod vplyvom alkoholu žalovaný, ktorý v trestnom konaní aj bol odsúdený k trestu odňatia slobody. Od podania žaloby na Okresný súd v Revúcej si žalovaný uložený trest už aj vykonal. (...)*

Vo svojej žalobe sťažovatelia si uplatnili len nárok na náhradu škody, ktorá im dopravnou nehodou skutočne vznikla a svoj nárok aj doložili príslušnými dokladmi. Napriek tomu, že uplatnený nárok bol doložený všetkými relevantnými dokladmi a napriek tomu, že

súdu sme oznámili aj adresu kde si žalovaný vykonával svoj trest odňatia slobody, súd od podania žaloby bol vo veci úplne nečinný. (...)

Keďže sťažovatelia poznajú problémy, s ktorými zápasí OS v Revúcej, dlhú dobu čakali kedy sa dostanú do poradia. Lenže keď táto doba presiahla všetky rozumné hranice, prostredníctvom svojho právneho zástupcu sa obrátili na OS v Revúcej so žiadosťou o urýchlenie súdneho konania. Žiadosť o urýchlenie súdneho konania osobne predložil na súd právny zástupca sťažovateľov dňa 13. 2. 2004. (...) Od doby podania žaloby do podania žiadosti o urýchlenie súdneho konania uplynula doba skoro troch rokov, pričom súd nemôže vo veci preukázať absolútne žiadnu činnosť. A pritom ide o takú dôležitú vec ako vysporiadanie nárokov po tragickej smrti jediného dieťaťa sťažovateľov. (...)

Sťažovatelia v snahe ukončiť celú záležitosť čím skôr sa ako na poslednú inštanciu obrátili na predsedu OS v Revúcej so sťažnosťou na prieťahy v konaní. Táto sťažnosť na súd bola podaná opätovne osobne právnym zástupcom sťažovateľov dňa 21. 5. 2004. Na túto sťažnosť po mesiaci reagoval predseda súdu stereotypnou odpoveďou, v ktorej prieťahy uznal, odôvodnil ich nedostatočným obsadením súdu a uviedol, že dáva sudkyňi pokyn vo veci konať. Žiaľ skutočnosť je taká, že do dňa vypracovania tejto sťažnosti súd je vo veci naďalej nečinný. (...)

Túto nečinnosť súdu sťažovatelia berú ako úplne neľudskú. Veď predsa sudcovia musia vedieť čo pociťujú rodičia, ktorým nezodpovedný vodič zabije ich jediné dieťa a ktorým táto ignorácia ešte viac jatrí ich ranu v srdci spôsobenú smrťou ich dieťaťa. Navyše táto až nepochopiteľná nečinnosť súdu značne znižuje dôveryhodnosť súdu nielen v ich očiach, ale aj v očiach spoluobčanov, ktorí celú záležitosť sledujú so značnou pozornosťou. Preto sťažovatelia oprávnené žiadajú, aby Ústavný súd SR im priznal aj primerané finančné zadostučinenie. A s ohľadom na dobu prieťahov zavinených OS v Revúcej, s ohľadom na morálne a psychické škody, ktoré tieto prieťahy spôsobujú sťažovateľom a v neposlednom rade aj znižovaním vážnosti súdu v očiach spoluobčanov za primerané považujeme finančné zadostučinenie v celkovej výške 100 000 Sk pre oboch sťažovateľov spoločne.

Z horeuvedených dôvodov žiadame, aby Ústavný súd SR (...) vydal nález, v ktorom rozhodne, že v konaní vedenom Okresným súdom v Revúcej pod sp. zn. 1 C 141/01 bola a ešte aj je porušovaná Ústava SR v jej článku 48 ods. 2 v neprospech sťažovateľov

Miroslava Kolesára a Dariny Kolesárovej. Taktiež žiadame, aby Ústavný súd SR uložil Okresnému súdu v Revúcej povinnosť v spore konať bez ďalších zbytočných prietahov.

Súčasne navrhujeme, aby sťažovateľom bolo priznané finančné zadostučinenie a to vo výške 100 000 Sk spoločne pre oboch sťažovateľov, splatné do dvoch mesiacov odo dňa doručenia nálezu účastníkom a aby OS v Revúcej bol zaviazaný uhradiť sťažovateľom trovy konania splatné k rukám ich právneho zástupcu priamo na jeho účet a to do 15 dní odo dňa doručenia nálezu Ústavného súdu účastníkom.

Odmenu právneho zástupcu si uplatňujeme v celkovej výške 7 820 Sk. Odmena je vypočítaná v zmysle ustanovenia §-u 13 ods. 8 vyhl. č. 163/02 Z. z., pričom ako výpočtový základ sa vychádza zo sumy 14 118 Sk. Celková suma je znížená v zmysle ustanovenia §-u 17 ods. 2 vyhl. č. 163/02 Z. z. K celkovej sume sú ešte pripočítané výdavky na miestne telekomunikačné výdavky vo výške 272 Sk za dva úkony. (...)“

2. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili obaja účastníci konania: okresný súd, zastúpený jeho predsedníčkou JUDr. A. D., listom z 11. februára 2005 sp. zn. Spr. 219/05 a právny zástupca sťažovateľov stanoviskom k uvedenému vyjadreniu okresného súdu z 23. februára 2005.

2. 1. Predsedníčka okresného súdu vo svojom prípise uviedla nasledovné podstatné skutočnosti:

„Je to právna vec, ktorá je po zlúčení Okresného súdu Revúca s Okresným súdom Rimavská Sobota vedená pod spisovou zn. č. RA-1 C 141/01. Sťažovatelia podali návrh na bývalý Okresný súd Revúca dňa 05. 03. 2001. Je pravdou, že v tejto veci sa riadne nekonalo.

Dňa 19. 08. 2002 sa sťažovateľ Miroslav Kolesár informoval o stave konania. Konajúca sudkyňa JUDr. M. K. mu oznámila prípisom zo dňa 28. 08. 2002, že k prietahom vo vybavovaní jeho návrhu dochádza z dôvodu trvalého nedostatočného personálneho obsadenia súdu a vzhľadom na to, že ide o návrh z roku 2001 bude tento podľa poradia prejednaný. Po tomto oznámení neboli vo veci urobené žiadne úkony. Sťažovateľ v zastúpení svojím právnym zástupcom Mgr. I. R., advokátom z R. žiadal súd dňa 11. 02. 2004 o urýchlenie súdneho konania. Sudkyňa doručila dňa 17. 02. 2004 žalovanému návrh na vyjadrenie v lehote 15 dní a zároveň dňa 18. 02. 2004 oznámila právnemu zástupcovi

sťažovateľa, že súd je od svojho vzniku personálne neobsadeným súdom a z tohto dôvodu nie je možné jednotlivé veci vybavovať priebežne. Žalovaný sa prostredníctvom svojho právneho zástupcu vyjadril k návrhu dňa 05. 03. 2004 a sudkyňa vytýčila termín pojednávania dňa 10. 11. 2004 na deň 02. 12. 2004. Na pojednávaní dňa 02. 12. 2004 boli vypočutí účastníci konania a pojednávanie bolo odročené na neurčito za účelom doplnenia dokazovania. Dňa 21. 01. 2005 podal právny zástupca sťažovateľa návrh na doplnenie dokazovania a zároveň upresnil a doplnil návrh.

Dňom 01. 01. 2005 došlo k zlúčeniu Okresného súdu Revúca s Okresným súdom Rimavská Sobota, pričom zákonnou sudkyňou v tejto právnej veci je naďalej JUDr. M. K. Vo veci nebol zatiaľ vytýčený ďalších termín pojednávania.

Podľa § 30 ods. 1 a 2 Zákona o ústavnom súde Vám oznamujem, že netrvám na tom, aby sa o prijatej sťažnosti konalo ústne pojednávanie“.

2. 2. Právny zástupca sťažovateľov vo svojom stanovisku k uvedenému vyjadreniu predsedníčky okresného súdu uviedol, že:

„(...) K sťažnosti sa vyjadrila aj predsedkyňa OS v Rim. Sobote. Táto vo svojom vyjadrení jednoznačne priznala, že OS v Revúcej od podania žaloby vo veci riadne nekonal. Taktiež priznala, že po zrušení OS v Revúcej a jeho zlúčení s OS v Rim. Sobote vo veci nekonal ešte ani tento súd. Jednoznačne je možné povedať, že predsedkyňa OS v Rim. Sobote si osvojila názor, ktorý vyjadril aj predseda zrušeného OS v Revúcej vo svojej odpovedi na písomnú sťažnosť žalobcov.

Sťažovatelia nepopierajú personálne ťažkosti, s ktorými sa stretával bývalý OS v Revúcej. Lenže aj napriek týmto objektívnym ťažkostiam sa nemôže stať, že žaloba podaná na súd 5. 3. 2001 bez povšimnutia leží na súde viac ako štyri roky od jej zaregistrovania. Žalobcovia prostredníctvom svojho právneho zástupcu urgovali začatie súdneho konania listom doručeným na súd dňa 13. 2. 2004. Na tento list žalobcovia dostali odpoveď, podľa ktorej súd zaslal rovnopis žaloby žalovanému na vyjadrenie. Ako vyplýva z dátumu vyjadrenia sa žalovaného, súd mu zaslal žalobu na vyjadrenie v polovici februára 2004, čiže skoro tri roky od podania žaloby. Pre taký prieťah v konaní neexistuje žiadne ospravedlnenie.

Celá situácia je o to tragickejšia, že žalovaný po použití značného množstva alkoholických nápojov zrazil a smrteľne zranil jediné dieťa žalobcov. Potom sa nemožno diviť, že žalobkyňa sa psychicky zrútila následkom čoho musela byť liečená na psychiatrii. K jej zlému zdravotnému stavu značnou mierou prispievajú aj prieťahy v činnosti bývalého OS v Revúcej. Už po podaní sťažnosti pre porušenie Ústavy SR bolo vo veci dňa 2. 12. 2004 prevedené prvé a doteraz jediné pojednávanie. Žalobkyňa sa tohto pojednávania s ohľadom na jej duševný stav na doporučenie svojho ošetrojúceho lekára nezúčastnila. (...)

Ako vyplýva z vyjadrení predsedu bývalého OS v Revúcej a predsedkyne OS v Rim. Sobote, ani títo prieťahy v súdnom konaní v spore teraz vedenom pod sp. zn. RA-1 C 141/01 nepopierajú. Preto je sťažnosť pre porušenie Ústavy SR, ktorú podali žalobcovia v súdnom spore vedenom pod touto sp. zn. úplne odôvodnená.

Sme toho názoru, že úplne odôvodnená je aj žiadosť na finančné zadosťučinenie. A s ohľadom na značne negatívny dosah na psychický stav manželov značne zosilnený viac ako trojročnou úplnou nečinnosťou súdu považujeme za úplne opodstatnenú ich požiadavku na priznanie finančného zadosťučinenia v celkovej výške 100 000 Sk.

Sťažnosť pre porušenie Ústavy SR sme riadne odôvodnili a doplnili preto máme za to, že pri jej prejednaní netrváme na tom, aby vo veci bolo vytýčené ústne pojednávanie.

Súčasne Vám oznamujeme, že trovy právneho zastúpenia si uplatňujeme s tým, že žiadame, aby OS v Rim. Sobote bol zaviazaný ich uhradiť na účet. Priamo v písomnej sťažnosti sme si uplatnili nárok na priznanie trov konania za dva úkony právnej pomoci. Tento nárok rozširujeme aj za vypracovanie písomného stanoviska k vyjadreniu sa predsedkyne OS v Rim. Sobote o jeden úkon v celkovej výške 2 651 Sk (2001 Sk + 150 Sk paušál). Spolu si uplatňujeme nárok vo výške 10 471“.

3. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, ktorej prerokovanie na ústnom pojednávaní – vzhľadom na povahu predmetu posúdenia, ktorá je určená povahou týchto základných práv – inak ústavný súd nepovažuje ani za vhodný, ani

za nevyhnutný procesný prostriedok na zistenie skutočností potrebných pre meritórne rozhodnutie vo veci, t. j. rozhodnutie o tom, či namietaným postupom súdu bolo alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov (I. ÚS 40/02, I. ÚS 113/03).

II.

Z obsahu s'ťažnosti a k nej priložených písomností, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil nasledovný priebeh a stav konania vedeného na Okresnom súde Rimavská Sobota pod sp. zn. RA-1 C 141/01 (predtým Okresného súdu Revúca v konaní vedenom pod sp. zn. 1 C 141/01):

Dňa 5. marca 2001 bol Okresnému súde Revúca doručený žalobný návrh s'ťažovateľov na zaplatenie 171 234,90 Sk z titulu náhrady škody spôsobenej ublížením na zdraví následkom smrti proti J. B. z L. (ďalej len „odporca“).

Dňa 19. augusta 2002 doručil súdu s'ťažovateľ podanie, v ktorom sa zaujímal o stav konania vo veci predmetného žalobného návrhu.

Dňa 21. augusta 2002 konajúca sudkyňa listom oznámila s'ťažovateľovi, že *„K priet'ahom vo vybavovaní Vášho návrhu dochádza z dôvodu trvalého nedostatočného personálneho obsadenia tunajšieho súdu“*.

Dňa 13. februára 2004 doručili s'ťažovatelia súdu žiadosť o urýchlenie súdneho konania.

Dňa 17. februára 2004 bol v spise vykonaný úradný záznam o tom, že odporca bol podmiennečne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody.

Dňa 17. februára 2004 konajúca sudkyňa dala úpravou kancelárii okresného súdu pokyn, aby doručila návrh na vyjadrenie odporcovi.

Dňa 18. februára 2004 konajúca sudkyňa listom oznámila s'ťažovateľom, že ich návrh bol zaslaný odporcovi na vyjadrenie.

Dňa 8. marca 2004 odporca doručil súdu svoje vyjadrenie k žalobnému návrhu.

Dňa 10. novembra 2004 sudkyňa nariadila pojednávanie na 2. december 2004.

Dňa 2. decembra 2004 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito za účelom predloženia objektivizácie jednotlivých čiastkových nárokov v lehote dvoch mesiacov.

Dňa 21. januára 2005 doručili sťažovatelia súdu podanie o zmene a doplnení svojho žalobného návrhu.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. (...)

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadostučinenie.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov (...).

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). Ústavný súd pritom prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií postupoval ústavný súd aj v danom prípade.

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní o zaplatenie 171 234,90 Sk z titulu náhrady škody spôsobenej ublížením na

zdraví následkom smrti t. č. vedenom pod sp. zn. RA-1 C 141/01, v ktorom sťažovatelia vystupujú ako navrhovatelia, došlo k porušeniu ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy.

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatuje, že doterajší zdĺhavý priebeh napadnutého konania ústavný súd nemôže pripísať na vrub faktickej náročnosti alebo právnej zložitosti prerokovávanej veci.

2. Pri hodnotení ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľov v preskúmvanej veci, ústavný súd nezistil žiadnu okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na ich ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v tomto konaní k zbytočným prietahom.

3. *Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu a konštatuje, že okresný súd bol v predmetnej veci bez akýchkoľvek zákonných dôvodov nečinný v období od 5. marca 2001 do 17. februára 2004 (tridsaťpäť mesiacov) a od 8. marca 2004 do 10. novembra 2004 (deväť mesiacov). Okresný súd teda počas troch rokov a ôsmich mesiacov vo veci nevykonal žiadny úkon smerujúci k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovatelia ako žalobcovia vo veci náhrady škody spôsobenej ublížením na zdraví následkom smrti počas súdneho konania nachádzajú, čo je základným účelom práva zaručeného v citovanom článku ústavy (pozri napr. I. ÚS 41/02). K prietahom pritom nedošlo v dôsledku zložitosti veci ani správania účastníkov, ale výlučne v dôsledku postupu súdu. Obranu okresného súdu, podľa ktorého „k prietahom vo vybavovaní (...) návrhu dochádza z dôvodu trvalého nedostatočného personálneho obsadenia súdu,“ nemožno akceptovať. V tejto súvislosti ústavný súd už opakovane uviedol (pozri napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 28/01, I. ÚS 50/01, I. ÚS 108/02, I. ÚS 38/03), že nedostatočné personálne obsadenie súdu a nadmerné množstvo vecí, v ktorých sa musí zabezpečiť súdne konanie, by mohlo len dočasne ospravedlniť vzniknuté prietahy, a to len v tom prípade, ak sa za tým účelom prijali včas adekvátne opatrenia. Ústava v čl. 48 ods. 2 zaväzuje predovšetkým súdy ako garantov spravodlivosti, aby prijali príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov, a tým vykonanie spravodlivosti v primeranej lehote. Z vyjadrenia predsedníčky okresného súdu nevyplýva prijatie účinných opatrení.*

Skutočnosť, že okresný súd (konkrétne ešte Okresný súd Revúca) mal personálne problémy, ktoré nedokázal riešiť, nemôže byť pripočítaná na ťarchu účastníka konania a nemá povahu okolností, ktoré by vylučovali zodpovednosť súdu, ktorý je vecne a miestne príslušný na rozhodnutie vo veci občana, ktorý sa naň obrátil (pozri napr. I. ÚS 156/02).

Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľov na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia pod bodom 1.

4. V nadväznosti na tento výrok a v záujme efektívnosti poskytnutej ochrany sťažovateľom ústavný súd vo výroku tohto rozhodnutia pod bodom 2 prikázal okresnému súdu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde konať vo veci bez zbytočných prietahov.

5. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie.

Sťažovatelia požadovali priznať primerané finančné zadosťučinenie v celkovej výške 100 000 Sk „s ohľadom na značne negatívny dosah na psychický stav manželov značne zosilnený viac ako trojročnou úplnou nečinnosťou súdu“.

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nie je dostatočným zadosťučinením pre sťažovateľov. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať im aj finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti a s prihliadnutím na povahu veci, ako aj na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľov považuje za primerané každému vo výške po 40 000 Sk.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zabezpečenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia pod bodom 2.

5. Ústavný súd priznal sťažovateľom (§ 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde) náhradu trov konania vo výške 10 471 Sk z dôvodu trov ich právneho zastúpenia advokátom Mgr. I. R.

Sťažovateľom vznikli trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátom za tri úkony právnej služby (príprava a prevzatie zastúpenia 15. júla 2004, podanie sťažnosti 26. júla 2004 a podanie písomného stanoviska k vyjadreniu okresného súdu 23. februára 2005). Za dva úkony vykonané v roku 2004 patrí odmena v sume dvakrát po 4 534 Sk, preto trovy právneho zastúpenia pre jedného sťažovateľa predstavujú sumu 9 068 Sk. Základná sadzba tarifnej odmeny bola však znížená o 20 %, pretože išlo o spoločné úkony pri zastupovaní „dvoch alebo viacerých osôb“, t. j. na sumu 7 254,40 Sk. Spolu s režijným paušálom ku každému úkonu (2 x 136 Sk v roku 2004) v prípade dvoch sťažovateľov tvorí táto náhrada trov za dva úkony vykonané v roku 2004 sumu 14 790 Sk v zmysle vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 163/2002 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb.

Za jeden úkon, ktorý bol vykonaný v roku 2005, patrí odmena pre jedného sťažovateľa v sume 2 501 Sk. Základná sadzba tarifnej odmeny bola však znížená o 20 %, pretože išlo o spoločné úkony pri zastupovaní „dvoch alebo viacerých osôb“, t. j. na sumu 2 000,80 Sk. Spolu s režijným paušálom k tomuto úkonu (150 Sk v roku 2005) v prípade dvoch sťažovateľov tvorí táto náhrada trov za jeden úkon vykonaný v roku 2005 sumu 4 301,60 Sk v zmysle vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb.

Celkové trovy právneho zastúpenia sťažovateľov preto predstavujú celkom zaokrúhlene sumu 19 100 Sk.

Vzhľadom na to, že sťažovatelia si prostredníctvom svojho právneho zástupcu uplatnili náhradu trov právneho zastúpenia za tri úkony právnej služby a tieto trovy vyčíslili v sume 10 471 Sk, ústavný súd - keďže to nie je v rozpore s platnými súvisiacimi predpismi

- im priznal náhradu trov právneho zastúpenia v požadovanej výške tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia pod bodom 4.

6. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod „právoplatnosťou rozhodnutia“ uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. marca 2004